

«DET ER EN MEGET
UHELDIG UTVIKLING AT
MILJØVERNKONSULENTENE
I KOMMUNENE NÅ TRUES
AV UTRYDDING.»

TERJE KRONEN, GENERALSEKRETER I
NATURVERNFORBUNDET

Innhold:

Barn av regnbuen

Utsatt regnbueørret formerer seg. Direktoratet for Naturforvaltning er bekymret.

• side 3

Bråk om båt-bråk

Planlagt båtrace på Oslofjorden kan møte aksjoner.

• side 3

Mer metan enn antatt

Utslippene av metan og andre flyktige, organiske forbindelser (VOC) er mye høyere enn SFT tidligere har trodd.

• side 6

Fjerner CO2-avgift

Konkurranse på kraftmarkedet gjør at Finland kutter CO2-avgiften.

• side 6

Glyfosat i grunnvannet

I flere europeiske land er det funnet rester av det mye brukte sprøytemidlet Glyfosat i grunnvannet. I Norge finnes ingen målinger.

• side 7

Øko-krav fra bønder

Norsk Bonde- og Småbrukarlag utfordrer statsminister Jagland til å gjøre landbruket mer miljøvennlig.

• side 8

Mer gift, flere jenter

Andelen nyfødte gutter synker i flere europeiske land. Hormonhermende miljøgifter kan være årsaken.

• side 12

Ny kamp om norske elver

Fra demonstrasjonene mot Alta-utbyggingen. Nå blir det ny kamp om norske vassdrag. (Arkivfoto: Røde Ørn)

Miljøvernminister Thorbjørn Berntsen blåser nå i gang en ny kamp om norsk vassdragsnatur. I et større intervju med N&M Bulletin varsler Berntsen mange nye vannkraftutbygginger — for å skaffe Europa strøm.

Av de elvene Berntsen nå åpner for å bygge ut, er disse blant de mest konflikthfulle:

Øvre Otta, Verdalselva, Saudavassdraget, Hattebergvassdraget, Nesåa, Sokndalsvassdraget og Gjengedalsvassdraget.

• side 4-5

...dette sier Berntsen også:

Gir opp CO2-reduksjoner

«Det vi må prøve å gjøre så langt vi kan er å redusere veksten mest mulig.»

Vil inn i EUs «klimaboble»

«Norge må levere mer høyverdig energi til fellesskapet.»

Nok jerv og gaupe

«Det er sannsynlig at det med tid og stunder også blir lisensjakt på bjørn.»

Fortsetter som minister?

«Jeg tar de oppgaver som partiet pålegger meg.»

Vil satse på miljøgifter

«Vi skal kartlegge miljøgiftene, og drive et omfattende arbeid som skal forklare folk hvilke stoffer som er hvor.»

• side 4-5

Natur & miljø Bulletin

utgitt av Norges Naturvernforbund

Redaktør (konst.):

Ole P. Pedersen.

Redaksjon:

Jens Petter Toldnæs,
Siri Lehne Nilsen, Andreas
Tjernshaugen og Audun Garberg.

Adresse:

Postboks 2113
Grünerløkka, 0505 Oslo.
Tlf: 22 71 55 20.
Faks: 22 71 56 40.
Direkte: 22 04 46 + 39 (Nilsen),
41 (Toldnæs), 42 (Pedersen),
44 (Garberg).
E-post: redn@sn.no

Neste utgave:

14.2.1997.

Abonnement:

199/år
(privatpersoner), 500/år
(bedrifter)

Annonser:

Tlf: 22 71 92 20.
Faks: 22 71 92 38.

Trykking:

Gan Grafisk. Trykket
på 100% resirkulert papir.

Norges Naturvernforbund:

Samme postadresse som N&M
Bulletin. Web:
http://www.grida.no/ngo/
naturvern
E-post: naturvern@sn.no

Ut av skapet

Norge kommer ikke til å redusere sine utslipp av klimagassen CO₂. Annerledes er det ikke mulig å tolke miljøvernminister Thorbjørn Berntsen i dagens N&M Bulletin. Regjeringen står dermed endelig fram med sin virkelige klimapolitikk.

I måneder og år har regjering og byråkrater argumentert for at det må innføres et flernasjonalt klimamål, slik at de globale utslippene av CO₂ kan gå ned på billigst mulig måte. Norge har gått mot at hvert enkelt land skal forplikte seg til et bestemt reduksjonsmål, fordi landene har forskjellige forutsetninger og utgangspunkt. Og det kunne jo høres tilforlatelig og fornuftig ut.

Men når det nå blir klart at det Norge EGENTLIG mener er at landet ikke skal redusere utslippene av CO₂ i det hele tatt, kan vi se tidligere argumenter i et nytt lys. Det Norge har arbeidet for, er en avtale så løs i fisken i forhold til nasjonale forpliktelser, at vi til slutt skal kunne kjøpe og bytte oss fra å redusere utslippene av CO₂.

Det er her grunn til å minne om HVORFOR det er nødvendig for i-landene å redusere utslippene av CO₂. Ifølge FNs klimapanel, en samling av forskere fra hele verden inkludert OPEC-landene, er det nemlig slik at uten reduserte utslipp av CO₂, øker konsentrasjonen av den sammen drivhusgassen i atmosfæren. Det fører igjen til at temperaturen på jorda stiger, noe som kan lede til flere stormer og flommer, mer regn og høyere havnivå, for å nevne noe.

Enkelt sagt mener klimapanelet at i-landene må halvere sine utslipp av CO₂ om de verste klimaendringene skal forhindres. Noen endringer er antakelig allerede i gang, for temperaturen på jorda stiger allerede. Jordas temperatur i 1996 bekrefter det.

Muligens tenker noen i regjeringen at norske CO₂-utslipp fra olje- og gasssektoren er så miljøvennlige at det norske bidraget til oppvarmingen av jorda på en mirakuløs måte forsvinner i det store sluket. Eller kanskje de mener vi ikke skal bekymre oss så mye om klimaet i neste århundre? ■

Skrapesjuka — en kommentar

INNLEGG

KAREN JOHANNE BAALSRUD

Forsideoppslag og leder om skrapesjuka som mulig fare for norsk vilt i siste N&M Bulletin er på grensen av det spekulative. Skrapesjuka hysteriet som har herjet Norge siste året gjør også at en kan risikere å bære ved til et bål som har fått brenne lystigere enn fortjent.

La oss unngå misforståelser: Skrapesjuka er ikke en svært smittosomt sjukdom. Fortsatt har ikke mer enn 60 enkeltdyr i nesten like mange besetninger fått diagnosen. Men prionenes bestandighet gjør at en går svært grundig til verks for å rense miljøet når diagnosen er stilt.

Funn av skrapesjukelignende forandringer på nye dyrearter er interessant, og kan kanskje være med på å gi svar på noe av alt vi ikke vet om sjukdommens epidemiologi. Men vi må også ta med erfaringskunnskap fra land som har levd med skrapesjuka hos sau i en årrekke. England og Island har for eksempel aldri rapportert om viltepidemier med mistanke om prionsjukdommer.

Forekomsten av Creutzfeldt Jacobs sjukdom (CJD) hos mennesker er like lav i land med og uten skrapesjuka hos sau. En hypotese er likevel at utbruddet av kugalskap, klart relatert til kjøttbeinmjøl fra skrapesjuk sau, kan ha sammenheng med en mulig ny form av sjukdommen hos yngre mennesker. Uansett har forøvrig antallet tilfeller av CJD i England gått ned det siste året. — Derimot har antallet sjølmord blant bøndene økt.

Tilbake til vårt eget land: Et sørgelig utslag av «forbrukermakt» har ført til at 80 000 friske sau- og lammeslakt det siste året er brent opp og nå fyller opp avfallsplasser som spesialavfall. Dette er grovt misbruk av fødevar-prinsippet. Å kaste første-klasses menneskemat produsert på utmarksressurser er et umoralsk sløseri som burde engasjere alle ressursbevisste.

Kanskje Naturvernforbundet heller kunne la høre fra seg om dette? ■

Skal forurensere betale i EU?

Skal EUs miljøsvin betale for seg når de forurensere? Miljøkommisjonen vil innføre prinsippet, men industrien og flere store medlemsland stritter imot.

«Kontroversielt og omfattende.» Slik karakteriseres forslaget fra EUs miljøkommisær Ritt Bjerregaard. Hun har fått Parlamentets støtte til å komme med vidtrekkende forslag, men Frankrike, Tyskland og Storbritannia, er mot. Industriens lobbyister prøver også å forhindre forslaget, skriver den danske avisa Information.

I ukene som kommer skal Kommisjonen diskutere hvordan prinsippet kan settes ut i praksis. Men det er foreløpig uklart om

miljøkommisæren får tilstrekkelig oppbacking i Kommisjonen til å fremsette forslaget formelt.

Flere av EUs medlemsland har allerede innført «forurensere skal betale»-prinsippet. Juridiske problemer kan imidlertid dukke opp hvis det skal inn i EUs lovverk, fordi det normalt er den nasjonale lovgivningen som tar seg av spørsmålet om å straffe forurensere. Problemet kan delvis løses ved at prinsippet bare gjelder for dem som bryter EUs miljøregler, skriver Information. ■

Barn av regnbuen

Den kom fra Nord-Amerika for snart hundre år siden. Nå er regnbueørreten i ferd å bli et problem for norsk fauna — fordi den formerer seg.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

I snart hundre år har det vært vanlig å sette ut regnbueørret i norske vann og vassdrag. Inntil ganske nylig har omfanget vært stort, ifølge Direktoratet for naturforvaltning (DN).

Nå roper direktoratet varsko

med hensyn til denne amerikanske ørretarten. Regnbueørreten er i ferd med å etablere seg. Den gjør det alle konkurransedyktige arter gjør; den formerer seg. I tillegg sprer den parasitter. Dermed fortrenses stedsne fiskearter, og det var ikke meningen.

Seks kommuner

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har undersøkt bestandene av regnbueørret i norske kommuner. Vanligvis dør bestandene ut etter en tid og det er bare et fåtall kommuner med registrerte, faste bestander. Til nå har Nina registrert seks kommuner med en etablert, reproduserende stamme.

I følge DN er dette tallet større enn antatt, og folk som setter ut regnbueørret må regne med at arten kan etablere seg i vassdraget.

Fast innslag av regnbueørret kan blant annet føre til konkurranse med lokale laks- og ørret-

stammer og øke spredningen av lakseparasitten Gyrodactylus salaris.

Hører fortida til

Fritidsfiskekonsulent Espen Farstad i Norges Jeger og Fiskeforbund ønsker å bli kvitt regnbueørreten. Foreningen setter ut hundretusenvis av ørretyngelet hvert år, og det er etterhvert blitt vanskelig å få tillatelse til å sette ut regnbueørret.

— Dette er helt riktig ut fra vårt syn. Regnbueørret hører fortida til. Nå må vi satse på stedsne stammer, sier han til N&M Bulletin. ■

Båtrace kan møte aksjoner

Støy er et av miljøproblemene ved arrangering av off-shore-race. Støyen rundt Oslo Gold Cup til sommeren har allerede begynt. Miljøbevegelsen vurderer aksjoner.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

Askermannen Jann Hillestad ønsker å arrangere et gedigent båtrace i indre Oslofjord helgen 25-27.juli. Oslo Gold Cup skal samle rike deltagere fra hele verden. Båtene i den Sålalte Offshore 1-klassen går i 220 km i timen og har samme støynivå som et jettfly, ifølge Hillestad.

— Det høres jo fryktelig ut, men husk at det er mye fugl på Fornebu sier han.

— Arrogant arranger

Natur og Ungdom har som ventet liten sans for dollar-race i 220 km i timen blant fuglefredningsområder og annen skjærgårdsidyll.

Organisasjonen har tidligere aksjonert mot off-shore-race i Arendal og varsler nye aksjoner

dersom det blir arrangement i indre Oslofjord.

— Slike arrangement viser en utrolig arroganse overfor de miljøproblemene vi har. Det finner vi oss ikke i, sier leder Silje Schei Tveitdal til N&M Bulletin.

Gjermund Andersen, leder i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, fryser av miljøargumentene fra arrangøren.

— Vi får håpe fornuften seirer og at dette blir stoppet på lovlig vis. Hvis ikke tror jeg det kan bli mange robåter på fjorden denne julehelgen, sier han.

— Bråket noe av opplevelsen

Arrangør Jann Hillestad ønsker å samarbeide med Norges Idrettsforbund om båtracet. Kanskje får han det til. Forbundet er i ferd med å akseptere båtsport fullt ut.

— Bråket er noe av opp-

levelsen, men et slikt arrangement er ingen stor miljøbelastning. Det sier generalsekretær Anders Sundstrøm i Vannski- og Båtsportforbundet til N&M Bulletin. Sundstrøm viser til det årlige offshore-racet i Arendal som han mener er et godt eksempel på at slike arrangement ikke er noe å bry seg om.

— Vil ikke bringes i vanry

Forbundet hans er opptatt som utvalg i Norges Idrettsforbund og vil bli opptatt som særforbund ved neste idrettsting.

På spørsmål om off-shore-race i indre Oslofjord er noe Norges Idrettsforbund sentralt kan gå god for rent miljømessig, svarer informasjonssjef Jan Morten Berger slik:

— Idrettsforbundet skal lage generelle miljøkriterier som særforbundene kan bruke. Utover dette er vår oppgave å sørge for at det ikke skjer noe som kan bringe idrettens navn i vanry. Når vi aksepterer båtsport, aksepterer vi også at båter braker og bruker bensin, sier han. ■

Støtter avgift på flybensin

Regjeringsmedlemmer i Nederland og England vil ha avgift på flybensin.

Nederland har formannsvervet i EU ut juni i år. Landets transportminister, Annemarie Jorritsma, mener parafin som brukes i luftfarten må ilegges avgift. Hun håper EU-kommisjonen blir enige om å sette igang en undersøkelse om hvordan avgiften kan innføres, skriver T&E Bulletin.

Storbritannias finansminister, Kenneth Clarke, har innrømmet at prisen på flyreiser er kunstig lav.

— Flyreiser er underskattet fordi det har vært vanskelig å få internasjonale avtaler om å avgiftsbelegge drivstoffet, sa Clarke. Major-regjeringen doblet flyskatten for passasjerer i sitt 1997-budsjett.

Berntsen vil bygge ut mange elver

Miljøvernminister Thorbjørn Berntsen varsler en storstilt utbygging av norske vassdrag, for å tilby Europa mer vannkraft.

Thorbjørn Berntsen mener Norge kan skaffe til veie mellom 50 og 60 TWh mer kraft enn i dag, om følge av enøk-tiltak, satsing på biomasse og vannkraftutbygging. 50-60 TWh tilsvarer esten hundre Alta-utbygginger.

Vassdragene som er aktuelle for utbygging, er plassert i kategori I i Samlet plan for vassdrag. — Kan vi bringe fram såpass mye, kan vi kanskje bli i stand til å eksportere mer vannkraft til andre land. Det kommer vi til å

gjøre, sier Berntsen.

— *Så vassdrag i kategori I kan stå foran en utbygging de neste ti — femten årene?*

— Ja, det tror jeg er helt sikkert. Men fortsatt er det en del av de vassdragene som er for dyre med de prisene vi har i dag, sier ministeren. Han mener utbygging av norsk vannkraft må komme samtidig med at Danmark får restriksjoner på sitt salg av billig kullkraft. ■

▼ fakta

Disse omdiskuterte elvene er plassert i kategori I i Samlet Plan for vassdrag, og er følgelig aktuelle for utbygging: Øvre Otta i Oppland, Verdalselva i Nord-Trøndelag, Sauda-vassdragene i Rogaland, Hattebergvassdraget i Hordaland, Sokndalsvassdraget i Rogaland, Gjengedalsvassdraget i Sogn og Fjordane, Nesåa i Nord-Trøndelag.

Lover storsatsing mot miljøgifter

Norske myndigheter skal bygge opp betydelig større kompetanse på miljøgiftområdet. Miljøvernminister Thorbjørn Berntsen går også inn for mer informasjon til forbrukerne.

fra 1. januar plikter kosmetikk-ansjen å oppgi på emballasjen hvilke stoffer som er brukt i produktet. Berntsen varsler at lere bransjer kan få skjerpede krav.

Let for lite

— Det må vi bare innrømme; vi et for lite om miljøgifter. Dette blir et satsingsområde i framtida miljøpolitikken. Vi skal skaffe mer kunnskap om miljøgifter enn det vi har i dag. Vi skal artlegge miljøgiftene, og drive t omfattende arbeid som skal orklare folk hvilke stoffer som r hvor. Dermed vil i prinsippet lle bransjer være interessante, kke bare kosmetikk.

I dag rapporteres bruk av miljøgifter og andre stoffer til roduktregisteret, som er lukket or almenheten. Berntsen stiller å spørsmål ved om det er for lett or bedriftene å påberope seg emmelighold.

— I dag har vi taushetsplikt som gjelder ved f.eks. bedriftshemmeligheter. Det er grunnlag for å se på hvor langt det skal gå. Målet må være at folk får vite mest mulig, slik at de er i stand til å ta et valg selv, og skal vite hva de velger, sier Berntsen.

Inn under EUs regler

— *Kan du som miljøvernminister sette i verk forbud mot enkelte miljøgifter? Eller er du styrt av lovgivningen i EU?*

— Hittil har vi hatt strengere lovgivning enn EU, og vi har særordninger som gjelder fram til 1999. Så langt ligger det an til at Norge får lov til å beholde strengere regler der vi har det, samtidig som EU skjerper sine. I prinsippet skal vi inn under samme regelverk. Målet må være at det blir stadig bedre. ■

Vil melde norsk kraft og klima inn i EU

Norge kan bli regnet som EU-medlem i den nye klimaavtalen. Det vil gjøre det enklere for Norge å slippe unna CO2-reduksjoner. Men EU krever tilgang til det norske kraftmarkedet som betaling.

Miljøvernminister Thorbjørn Berntsen sier Norge har hyppige møter med EU, for å komme inn under unionens felles klimaforpliktelser.

Må øke el-prisene

— Vi er interessert i å komme inn i «EU-bobla». Forståelsen er stor. Men det som flere fremholder, både i kommisjonen og enkelte EU-land, er at Norge må øke el-prisene til alminnelig forsyning. Norge kan ikke få i pose og sekk, sier de. Først skal vi selge olje og gass til markedspris og ha alle inntektene, deretter være med i EUs boble for å løse klimaproblemene som følger av produksjonen, og i tillegg til det skal vi ha verdens rimeligste

priser på vannkraft; den mest høyverdige energien vi har.

Slipper billig unna

— *Og hva svarer du til det?*

— Nei, jeg må bare innrømme at de har et poeng. Når vi snakker om rimelig byrdefordeling, må vi regne med at de andre sier Norge slipper for billig unna. Vi må påta oss flere forpliktelser. Målet fra dansk side, også fra kommisjonen, er at Norge må levere mer høyverdig energi til fellesskapet, og ikke bruke den til å varme opp alt for store hus, sier Berntsen, og bekrefter igjen at høyere energipriser i Norge er nødvendig for å få innpass i EUs «klima-boble». ■

Ole P. Pedersen har intervjuet miljøvernminister Thorbjørn Berntsen.

Norge sier nei til CO2-reduksjoner

Som første i-land sier Norge nei til å redusere egne utslipp av klimagassen CO2. Miljøvernminister Thorbjørn Berntsen sier det ikke er realistisk å redusere utslippene fra 1990 og fram til den nye klimaavtalen skal gjennomføres.

I desember skal verdens miljøvernministre undertegne en forpliktende klimaavtale, som et første skritt i kampen mot klimændringene. Norge kommer ifølge Berntsen ikke til å redusere sine utslipp av CO2 som følge av en slik avtale. Dermed er Norge det første i-landet som nekter å redusere egne utslipp.

— Drastisk oljereduksjon

En viktig årsak til at Norge nå sier nei til å redusere sine utslipp i forhold til basisåret 1990, er den kraftige veksten i oljeproduksjonen på 90-tallet.

— *Hvor store reduksjoner kan Norge akseptere? Kan man akseptere reduksjoner i det hele tatt i denne avtalen?*

— Nei, det er vel... Den eneste måten vi kan få til store reduksjoner på, hvis det er snakk om stabilisering, er en drastisk reduksjon av olje- og gassproduksjonen. Det vi har på andre sektorer blir ofte marginalt, svarer Berntsen.

Han legger til at det går an å gjøre ting på flere sektorer, men potensialet er på langt nær det samme som offshore.

Åpner for lisensjakt på bjørn

Hvis bjørnestammen fortsetter å vokse i Norge, kan det bli innført lisensjakt på rovdycet. Også jervestammen har blitt for stor enkelte steder, mener miljøvernministeren.

Rundt påske presenterer regjeringen sin neste rovdycmelding; om forvaltning av bjørn, ulv, jerv og gaupe i Norge. Særlig har bondeorganisasjonene vært kritiske til dagens forvaltning, og det er ventet stor diskusjon om hvordan utmarksnæringen og rovviltet kan leve side ved side.

Bjørnejakt

Det er ingen tvil om at konflikten kan øke i framtiden. Den skandinaviske bjørnestammen kan bli på 2000 dyr i løpet av de neste ti årene, og en del vil naturligvis

også komme over til Norge.

— Det er sannsynlig at det med tid og stunder blir lisensjakt på bjørn, fordi det blir flere enn det som det er meningen å ha. Utfordringene blir ikke mindre, ser Berntsen. Han avviser at Sverige kan ta ansvaret alene for den skandinaviske bjørnestammen.

— Trenger ikke rovdyc overalt.

— *Er bestandene av gaupe og jerv i ferd med å bli store nok?*

— Ja. I fjor hadde vi ganske stor lisensjakt på gaupe, og

— Gass erstattes av kull

— I aluminiumsindustrien er det rett og slett et spørsmål om å legge ned bedrifter. Jeg tror vi er i en ganske vanskelig situasjon i forhold til mange andre. Det er ingen andre nordiske land som har såpass stor smelteverksindustri med bruk av kull i prosessen som vi.

— Jeg tror ikke det er noen realistisk politikk, og mye av den framtidige økningen er en konsekvens av det som allerede er vedtatt og kontrakter som er inngått med en rekke land. Vi kan ikke uten videre gå inn og bryte kontrakter. Om vi skulle gjøre det, ville norsk gass bli erstattet av andre energibærere. Da må man ta det som er til hands, i virkelighetens verden, og det er kull. Det er ikke vindmøller.

— Må redusere veksten

— *Realiteten er altså at det ikke er snakk om å redusere CO2-utslippene i Norge i den klimaavtalen som kommer nå?*

— Ja, det vi må prøve å gjøre så langt vi kan er å redusere veksten mest mulig. Vi er ikke helt uten muligheter, men vi greier ikke så store tall som det er operert med. Vi har 20 prosent vekst i prognosene, og skulle man i tillegg redusere med ti prosent, er gapet på 30 prosent. Det er mer enn hele veitrafikken i Norge, mer enn hele oljesektoren, sier Berntsen.

Norges holdning i klimaforhandlingene er at flere land kan gå sammen om et felles mål, for siden å fordele utslippskvotene seg imellom. Miljøvernministeren har tro på at denne holdningen vil få støtte.

— Noen EU-land er enige med oss, mens Tyskland er enig med USA om like reduksjoner — ti prosent. Men det blir ikke EUs standpunkt, sier Berntsen. Han mener det er mest sannsynlig at EU går med på en forpliktende reduksjon for unionen sett under ett, og at hvert enkelt EU-land får forskjellige forpliktelser. ■

Berntsen for evig?

Hvis regjeringen Jagland blir sittende etter valget, og Berntsen stadig er ønsket som miljøvernminister, vil han ikke gi seg — til tross for tidligere signaler om det motsatte.

— Nei, jeg tar de oppgaver som partiet pålegger meg, som det heter i rørsla. Og det vil i tilfelle helst bli å fortsette her en stund til, sier Berntsen. ■

Sagt og skrevet

Hvor la jeg nå de tablettene...

Det vil sikre tilstrekkelig kapasitet innen hver husstand samt en viss reserve hos naboen dersom vedkommende ikke er i stand til å finne sine tabletter i en gitt situasjon.

Fylkeslege Bjørn-Inge Larsen i Finnmark forteller Aftenposten at han vil dele ut ti jodtabletter til hver husstand, til bruk ved atomulykker.

Moral

Det er et uttrykk for svak moral at Norge og Island ikke kan løse striden om fisket i Smuthullet.

Islands nye president Olafur Ragnar Grimsson til Dagbladet.

Hysteri

Vi har gått fra totalt manglende kunnskap til at sparepæren nå er allemannseie. (...) Over hele landet har folk stått i kø og hysterisk forlangt å få kjøpe pærer.

Informasjonssjef Johnny Almvang i Oslo Energi til Arbeiderbladet.

Kjensler

Med alle dei kjenslene og grenseproblema som ligg i dette tiltaket er det viktig med ein større økonomisk innsats for å nå fram med klar informasjon til trafikantane. *Veisjef Josef Martinsen i Hordaland i en høringsuttalelse om piggedekklforbud i storbyene.*

Åpenhet

Norges Bondelag er tjent med en åpen og fri debatt om nye miljøregler i landbruket. Det vil være drepande for organisasjonen om meningsbrytninger skal skje i lukkede fora.

Ola Cato Lie, leder for Hedmark Bondelag, til Nationen.

Finland kutter ut CO2-avgift

Finland har fjernet CO2-avgiften på produksjon av elektrisitet. Konkurransen i liberaliserte kraftmarkeder gjør det nødvendig, mener regjeringen.

N&M Bulletin

ANDREAS TJERNSHAUGEN

Den finske Riksdagen vedtok like før jul å fjerne CO2-avgiften på kraftproduksjon. Forslaget ble vedtatt mot rundt en tredjedel av representantenes stemmer, etter en opphetet politisk debatt. Det nye systemet har vært i funksjon siden 1. januar. Forbrukerne betaler nå energiskatt etter sitt strømforbruk, og får en viss kompensasjon dersom elektrisiteten kommer fra fornybare kilder som vannkraft eller biobrensel.

Tilbakeskritt

— Dette er et klart tilbakeskritt for miljøet, sier Anssi Vaittinen i

Greenpeace Finland.

Han forteller at flere selskaper har lansert planer om nye kullkraftverk etter Riksdagens vedtak. Det svenske kraftselskapet Vattenfalls planlagte gasskraftverk i Øst-Finland har det derimot blitt ganske stille rundt. Den tidligere CO2-avgiften ga en gradert beskatning etter hvor mye CO2 man slapp ut, forklarer Vaittinen. Det nye systemet gir ingen belønning for lave CO2-utslipp.

— Vi tror myndighetene ønsker å bruke dette vedtaket og planene om flere kullkraftverk som brekkstang for et nytt atomkraftverk i Finland, sier Ulla Klötzer i det finske Naturskyddsförbundet.

Fritt marked

Både det frie kraftmarkedet i Norden og planene om et liberalisert kraftmarked i EU sto sentralt i regjeringens argumentasjon for å legge om skattesystemet. Det ble hevdet at Finland ikke kunne konkurrere på et åpent marked med kraftprodusenter som ikke hadde CO2-avgift. Miljøorganisasjonene i Danmark, Sverige, Finland og Norge har tidligere tatt til orde for en felles nordisk energiavgift.

— Det finske vedtaket demonstrerer nok en gang at et felles energimarked krever en felles energipolitikk, sier leder Heidi Sørensen i Norges Naturvernforbund.

Både CO2-begrensninger, energiavgifter, utfasing av atomkraft og hensyn til biologisk mangfold ved kraftutbygging bør etter miljøorganisasjonenes mening samordnes på nordisk nivå. ■

Flere flyktige forbindelser

Norske utslipp av drivhusgassen metan og andre flyktige organiske forbindelser (VOC), er langt høyere enn tidligere antatt. Utslippene har økt kraftig.

N&M Bulletin

ANDREAS TJERNSHAUGEN

Norge har rapportert alt for lave utslipp av drivhusgassen metan til den internasjonale klimakonvensjonen, viser nye tall fra Statistisk Sentralbyrå og SFT. Metan er den nest viktigste årsaken til globale klimændringer, etter CO2.

57 prosent mer metan

I den siste oversikten over Norges utslipp til luft er metan-utslippene for 1995 justert opp

med 57 prosent i forhold til tidligere statistikker. Utslippene har økt mer enn tidligere beregnet: I 1995 var de omkring ni prosent høyere enn i 1989.

Råtnende avfall

Den viktigste grunnen til at tallene har vært for lave er at store mengder metan som frigis av råtnende næringsavfall, spesielt fra treindustrien og fra bygg og anlegg, ikke har kommet med tidligere. Videre fordampes det mer metan ved lasting av olje til tankskip enn man hittil har regnet med.

VOC-trøbbel

Også de øvrige flyktige organiske forbindelsene (NMVOC) har vært undervurdert. I årets statistikk er tallene for disse oppjustert med 24 prosent. Det er særlig fordampning fra bøyelasting av råolje til tankskip som viser seg å gi større utslipp av NMVOC enn antatt.

Dette skaper trøbbel i forhold til internasjonale avtaler: Norge har forpliktet seg til å redusere NMVOC-utslippene med 30 prosent fra 1989 til 1999. Fra '89 til '95 økte utslippene med 35 prosent, mot tidligere beregnet 13 prosent. SFT arbeider for øyeblikket med en tiltaksplan mot VOC. ■

Grunnvannet forurenses av glyfosat

Det «miljøvennlige» ugressmiddelet glyfosat kan likevel forurense grunnvann. Det viser undersøkelser fra flere europeiske land. Glyfosat er det mest brukte ugressmiddelet i Norge. Ingen sjekker om det havner i grunnvannet.

N&M Bulletin

SIRI LEHNE NILSEN

— Jeg er overrasket over funnene. Vi har ikke regnet glyfosat som noen potensiell forurensner, sier Terje Røyneberg i Landbruksstilsynet. Han vil ta kontakt med tyske kolleger for å finne ut om forurensningen i Tyskland skyldes vanlig bruk eller punktutslipp.

Glyfosat regnes som lite miljøskadelig sammenlignet med andre sprøytemidler. Både fordi det brytes raskt ned og fordi det binder seg så hardt til jordpartiklene at det vanskelig skal kunne sive ned i grunnvannet. Men undersøkelser fra Tyskland, Wales, Spania og Hellas har påvist glyfosat i grunnvann, og EU er i ferd med å revurdere

risikoen ved stoffet, skriver den danske avisa Information.

— Vi ser alvorlig på saken, men det er for tidlig å si hva vi kommer til å gjøre. Vanligvis godkjenner ikke Landbruksstilsynet ugressmidler hvis det ligger an til at de kan forurense grunnvannet. I dette tilfellet må vi vurdere hele situasjonen samlet. Det er dumt å forby glyfosat hvis det fører til mer bruk av mer skadelige midler, sier Røyneberg.

Blir ikke undersøkt

Danske miljømyndighetene har nå lovet hurtig undersøkelse av grunnvannet for å finne ut hvordan situasjonen er der. I Norge er det hittil gjort svært få analyser etter glyfosat, på tross av at det er det mest brukte ugressmiddelet

her til lands. I løpet av 1996 ble det bare tatt én prøve. Røyneberg forteller at man nå diskuterer å ta med glyfosat i et overvåkningsprogram for ugressmidler.

Leder for programmet, Gro Hege Ludvigsen i Jordforsk, sier glyfosat-analysene er kostbare. Det er hovedårsaken til at man hittil ikke har lett etter dem.

— Analysene er dyre, og vi må sende dem utenlands fordi vi ikke har metoder til å gjøre dem her i landet. Vi må hele tiden prioritere ut fra de pengene vi har til rådighet, og har hittil valgt å lete etter sprøytemidler med mer uheldige egenskaper, sier hun.

— Må forbys

Norges Naturvernforbund (NNV) mener Landbruksstilsynet må forby alle sprøytemidler som oppdages i grunnvann, også glyfosat — i alle fall til man har dokumentert at det ikke kan forurense grunnvann her i landet.

— Glyfosat dukker opp på stadig nye steder. Nå i grunnvann, i fjor høst ble det oppdaget i poteter. Samtidig vet vi at bruken av ugressmiddelet øker. Jeg er skeptisk til å ufarliggjøre midler som så effektivt tar knekken på planter, sier Sigrun Ringvold i NNV. ■

▼ fakta

I 1995 ble det brukt 690 tonn forskjellige ugressmidler i Norge. Mest ble det brukt av glyfosat, i alt 175 tonn (glyfosat og flyfosat trimeslum). Glyfosat brukes hovedsakelig mot løvtrær i skogbruket og på kornåkeren etter innhøsting.

Kilde: LANDBRUKSTILSYNET

Glyfosat på genplanter

Soyabønner og sukkerroe er genmodifisert til å tåle glyfosat, og lansert som miljøvennlige. Tilhengerne har argumentert med at det er bedre å bruke glyfosat enn sterkere ugressmidler. Hittil har det gått nokså greit å få godkjent slike planter for salg og markedsføring i EU. Det gjenstår å se om holdningen til slike planter nå blir endret. ■

Ugressmiddel ødela poteter

Flere gårdbrukere fikk potetavlingene sine ødelagt i fjor. Årsak: Rester av glyfosat i settepotetene.

Endel av Gartnerhallens settepoteter nektet å spire sist sommer. Ørsmå rester av glyfosat i potetene fikk skylda. Helge Løtveit i Gartnerhallen sa dengang til N&M Bulletin at han ikke visste hvordan det kan ha skjedd, men pekte på flere muligheter: Ugressmiddelet brukes mot kantvegetasjon, og kan i den forbindelse ha havnet på potetene. En annen årsak kan være dårlig rengjort utstyr. ■

Kalenderen

15. februar:

Bioenergi som lokal energikilde. Arrangør: Energigården, 6133 6090.

18. februar:

Bioenergi til oppvarming av boliger og yrkesbygg. Arrangør: Energigården, 6133 6090.

3.—7. mars:

Forhandlinger om ny klimaavtale, Bonn.

4.—5. mars:

Miljøarbeite i marknadsföringen. Konferanse i Stockholm. Arrangør: Institute for international research AB, +47 — 8 230 210.

7.—10. mars:

«How to implement Arctic tourism

guidelines». Arbeidsseminar i Longyearbyen. Arrangert av bl.a. Norsk polarinstitutt og Verdens Naturfond, 2203 6518/17.

10.—12. mars:

Norsk oljevirksomhet 1997. Konferanse i Bergen, arrangert av Norsk petroleumforening, 5159 8160.

11.—14. mars:

Strategies and methods for improving environmental quality in compact cities. Internasjonal konferanse i Groningen, arrangert av bl.a. EU og Miljøverndepartementet i Nederland. Mer info: <http://www.frw.rug.nl/upe.html>

12.—13. mars:

Avfallskonferansen for innlandet 1997, Brumunddal. Arrangert av

bl.a. fylkesmannen i Hedmark, miljøvernnavdelingen og Norske sivilingeniørers forening, 6117 0259.

12.—14. mars:

Norske vassdrag mot år 2000. Konferanse i Bergen, arrangert av Norsk naturinformasjon, NVE og Effektiv-Miljø. Mer info: 5555 9315.

13.—14. mars:

Ministtermøte (miljø og fiskeri) for undertegning av avtale om integrering av miljø i fiskeriforvaltningen i Nordsjøen mellom EU-landene og Norge. Bergen.

6.—8. april:

Avfallskonferansen 1997, Trondheim. Arrangør: Norsk renholdsverksforening, 2211 4043.

Øko-krav fra bøndene

Et landbruk med mindre sprøytemidler, redusert transport og uten genmodifisering. Det er blant Norsk Bonde- og Småbrukarlags (NBS) krav til den nye regjeringen.

N&M Bulletin
SIRI LEHNE NILSEN

— Statsministeren har sagt at en vri mot økologi skal bli den store nye reformen — på linje med utviklingen av velferdsstaten. Jagland legger dermed lista kolossalt høyt, og vi utfordrer ham til å konkretisere innholdet, sier John Petter Løvstad i NBS. Organisasjonen vil gjerne bidra, og lanserer derfor en opptrapingsplan for det de kaller «økologisering av norsk landbruk».

Ikke opptatt av penger
Det er ikke mer penger NBS ber

om. I første omgang må pengene som allerede overføres til bøndene brukes på en mer miljøvennlig måte. Hovedsakelig i form av positive virkemidler.

— For eksempel som støtte til bønder som kutter ut sprøytemidler, sier Løvstad.

NBS er også opptatt av å redusere bruk av medisiner og kraftfôr, minske transporten av jordbruksprodukter og bruke utmarksbeiter flittigere. Nei til genmodifisert mat og forbud mot golfbaner på dyrka jord står også på NBS' økologiseringsplan.

— Hvorfor ikke ta skrittet ut, og satse på et helt økologisk landbruk?

— Det tror jeg lett ville bli et slag i luften. I første omgang er vi opptatt av å snu utviklingen i riktig retning. Det er viktigere å bevege hele landbruket i miljøvennlig retning enn å satse på å få en liten andel godkjent som økologisk.

Mest mulig mat

— Vårt utgangspunkt er at vi skal forsyne Norge med mest mulig mat — på en miljøvennlig måte. I motsetning til dette står konkurranse fra økt import og krav om billigere norsk mat. Vi kan produsere billigere mat, men ikke uten en industrialisering av jordbruket, mener Løvstad.

Planen fra NBS skal nå presenteres for politikerne. Statsministeren er invitert til møte, i tillegg skal samtlige partier kontaktes.

— Vi vil dessuten jobbe for at dette blir et viktig tema i valgkampen, sier Løvstad. ■

Økologisk melk på McDonalds

All melk som selges på svensk McDonalds-restauranter er nå økologisk. Tilsammen 500 000 liter i løpet av året, tror hamburgerkjeden.

Foreløpig produseres det for lite øko-kjøtt i Sverige til at det er aktuelt å mette de 80 millioner sultne svenskene som er innover hamburgerkjeden hvert år, skriver Jordvett.

Anbefaler økologisk barnemat

Barna i Århus skal spise store og sterke på økologisk mat. Danmarks største kommune har nemlig gjort en avtale med en stor leverandør av økologisk varer, og oppfordrer nå samtlige av sine institusjoner og barnehageansatte til å servere barn økologisk, skriver Information.

Kværner Installasjon a.s

Totalleverandør til olje og gassrelatert industri

Telefon 51 85 10 00
Telefax 51 85 10 01

KVÆRNER

SKI KOMMUNE øker satsingen på miljø i 1997

Dette innebærer blant annet at:

- vi følger oppfordringen fra Rio-konferansen og starter arbeidet med Lokal Agenda 21. Intensjonen er å bidra til en bærekraftig utvikling på lang sikt.
- vi legger vekt på å sikre biologisk mangfold i kommunen, blant annet gjennom prosjektet «Skogbruk og skogøkologi i kommunal næringsutviklings- og arealforvaltningsprosess».
- vi setter i verk tiltak for å forbedre miljøkvalitetene knyttet til vann og vassdrag, herunder omfattende kloakkeringsprosjekt i Langen-vassdraget.

SKI KOMMUNE, POSTBOKS 10, 1401 SKI
Tlf. 64 87 87 00

Stilling ledig:

I seksjon for organisasjonsutvikling er det ledig stilling som

Seksjonsleder

Seksjonslederen har ansvaret for utviklingen av Naturvernforbundets organisasjon. Viktige områder er oppstart og kontakt med lokallag, gjennomføring av kurs- og skolerings tiltak, informasjon og kontakt med alle organisasjonsledd og strategisk og operativt ansvar for organisasjonsutvikling.

Vi søker en person med relevant utdanning og erfaring. Erfaring med arbeid i frivillige organisasjoner er ønskelig. Du må ha evne til samarbeid med andre og til å oppnå resultater ved å arbeide systematisk.

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til fungerende seksjonsleder Nils Tore Skogland eller administrasjonssjef Knut M. Johansen på telefon 22 71 55 20.

Søknad med vitnemål og attester sendes Norges Naturvernforbund Postboks 2113 Grünerløkka 0505 Oslo - innen 15 februar 1997

NATURVERNFORBUNDET

PETERSON
RANHEIM

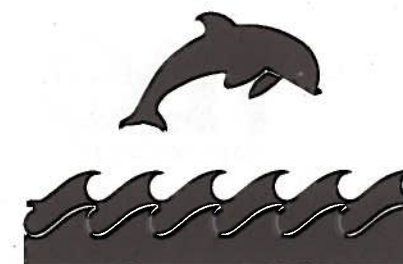

NORSK
LOKOMOTIVMANNSFORBUND

NSB Biltrafikk
Kvalitet og sikkerhet på veien

Møkegaard
Trykkeri AS

Dolphin a.s

GRIP senter
for bærekraftig produksjon og forbruk

Naturlig Vis - et kurs i grunnleggende miljøkunnskap for ledere og medarbeidere i norske virksomheter.

Leder til konkrete tiltak for bedre miljøeffektivitet.

Ta kontakt med Grip senter

Tlf: 22 57 36 00 / Fax: 22 68 87 53

Zanda
Det Komplette Taksystemet

Sjostjerner, Asteroiden, klasse av pigghuder som har flat, stjerneformet eller femkantet kropp med sugeføtter på undersiden av armene. Munnen sitter midt på undersiden og fører inn til en sekkeformet mage. De fleste sjostjerner er rovdyr som lever av skjell, krabber og andre bunndyr. Noen av artene har så stor regnerasjonsevne at de kan danne en ny stjerne fra en enkelt arm. I norske farvann finnes ca. 40 av ca. 2000 arter.

Sjostjerner, sjopinnsvin og kråkeboller tar pulsen på havmiljøet ved å fungere som et slags miljøtermometer. Der de finnes er det sunne omgivelser.

Vi som har vårt virke i tilknytning til havet forstår hvor viktig det er å ta vare på det miljøet som er grunnlag for alt liv.

NORGES REDERIFORBUND

Postboks 1452 Vika, 0116 Oslo.
Telefon: 22 40 15 00. Telefax: 22 40 15 15.

Til deg som arbeider med og er interessert i oppfinnelser:

Vi arbeider for dine interesser!

Norsk Oppfinnerforenings formål er å fremme oppfinnervirksomhet og å ivareta oppfinnerenes felles interesser i spørsmål av lovmessig, administrativ og økonomisk art, såvel nasjonalt som internasjonalt.

NOF-medlemskap gir deg disse fordelene:

- Et forum for idé- og erfaringsutveksling.
- Meglingsnemnd for å hindre tyveri av medlemmenes rettigheter/patenter.
- Arbeider med å opprette fond til sikring av medlemmenes patentrettigheter.
- Arbeider med å bedre finansieringen av medlemmenes oppfinnersprosjekter.
- Arbeider for at du som oppfinner skal tjene penger på oppfinnelsene dine.
- Egen aktivitetsavdeling for kreativ ungdom.

Ta kontakt for å få mer informasjon om hva medlemskap kan bety for deg.

NORGES
MEST KREATIVE
FORENING

Norsk Oppfinnerforening

Keyersgt. 1, 0165 Oslo. Telefon: 94 51 28 43

STØTTER NORGES
NATURVERNFORBUND

Telefon 62 58 34 77
Telefax 62 58 33 58
2344 ILSENG

SENTRALBORD 35 59 71 11
3702 SKIEN

Postboks 144
6401 SØRLAND

STEINKJER

Havnesjefen
støtter
arbeidet for
renere fjorder

AASS BRYGGERI
Norges Eldste

**Neste
Petroleum as**

GLT Avfall
PB 113
3834 HUNNDALEN
Tlf: 61 13 22 33 Faks: 61 13 22 45

Gardermoen
Fjernvarme
Postboks 233, 2051 Jessheim
Ringveien 31, Jessheim

Kamerateknikk AS
Karl Johansgt 6,
Oslo

NORSK SPESIAL OLJE

SPECIALFIRMA I TEKNISK BELYSNING

Norsk Filmtrykk
Fillegaten 8, N-4016 Stavanger, Norway
Tlf: +47 5158 8140

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljøvernnavdelingen

Tlf: 73 94 92 32
Fax: 73 94 92 55

Transportbedriftenes
Landsforening

Valdres kommunale renovasjon

ØSI AS
Østfold Septik Industriservice AS

Stord Kommune

Teknisk Avdeling

KONTORMØBLER AS

KB GJENVINNING
Mårveien 11, 2200 Kongsvinger
Tlf: 62 81 95 10, Fax: 62 81 50 32

Tromsø Kommune

Anleggsseksjonen
Renovasjonskontorene

MALLIN

NORE OG UVDAL KOMMUNE
- Økokommunen i Numedal -

**ESSO – til din
tjeneste over
hele landet!**

Helt siden 1893 har Esso vært en pionér i oljevirksomheten her i landet.

De første bensinstasjonene kom i 1920-åra. I 1961 åpnet Esso Norges første store oljeraffineri på Slagentangen i Vestfold.

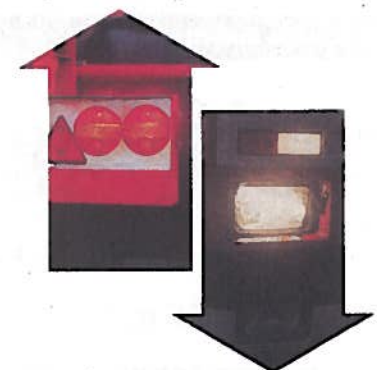
Det var også vi som i 1966 boret den første letebrønnen på norsk sokkel.

I dag eksporterer Esso i Norge produkter for mer enn 7 milliarder kroner. Over 400 servicestasjoner og nesten 100 kystanlegg står til din tjeneste. Vi vet hva som kreves av et ledende oljeselskap.

Velkommen til ESSO!

ROLL ON

ROLL OFF

**Like any good working relationship
it works smoothly—both ways!**

Committed to
your quality.

Wilhelmsen Lines AS,
Strandveien 20, P.O. Box 33, N-1324 LYSAKER, Norway.
Phone: (47) 67 58 40 00. Telefax: (47) 67 58 40 80.
Telec: 78788 - 78444

Tilgi oss
våre synder,
men Godset
må frem

-vi jobber for å bli bedre

Toget betyr

bedre miljø

NSB

Miljøgifter gir flere jenter

Av 74 barn født etter dioksin-ulykken i Seveso var det bare 26 gutter. Nå finner forskerne de samme tendensene andre steder i Europa.

N&M Bulletin
JENS P. TOLDNÆS

106 gutter per 100 jenter. Dette er de normale fødselstallene i en befolkning. Fordelingen er styrt ut fra foreldrenes hormon-balanse. Nå er antallet fødte guttebarn i forhold til jenter fallende i flere europeiske land, ifølge den danske avisen Information. Avisen referer tall fra det velrenommerte legetidsskriftet The Lancet.

Her går det fram at antallet nyfødte guttebarn synker i Nederland og Danmark. Resultatene er påvist av tre neder-

landske forskere. Nedgangen er liten, men «statistisk signifikant» og den «øker bekymringen for risiko ved bruk av hormonlignende stoffer i miljøet», skriver de tre forskerne.

Nedgang etter 1950

Det har alltid blitt født færre jenter enn gutter. Til gjengjeld er kvinnes levealder lenger enn menns, slik at det i høyere årsklasser er flere kvinner.

Den danske forskeren Henrik Møller på Center for registerforskning har undersøkt danske fødselstall helt tilbake til 1851. Han fant en stigning i antallet

fødte gutter fram til 1950, deretter en nedgang.

Stigningen er ikke så vanskelig å forklare, skriver Møller i The Lancet; den henger sammen med færre dødfødte barn. Rundt 1850 var det 49 dødfødte gutter og 38 dødfødte jenter per 1000 fødsler. I 1950 var dette sunket til 19 gutter og 17 jenter, altså ikke bare en nedgang, men også en utjevning.

Nedgangen av fødte gutter etter 1950 er vanskeligere å forklare.

— Det er mulig at dette skyldes miljøfremmede stoffer som påvirker hormonsystemet, skriver Møller.

Mye dioksin = bare jenter

De nederlandske og danske tallene stemmer godt overens. Nedgangen passer også godt sammen med en periode med økt antall tilfeller av testikkelkreft hos menn. En slik økning er også påvist i Norge, og det er diskutert

hvorvidt hormonforstyrrende miljøgifter kan være årsaken.

Ifølge Information bekreftes hypotesen om miljøgifter og fødselstall av den viten forskerne har om mennesker som har vært utsatt for hormonforstyrrende stoffer i store doser.

Av 74 barn født i Seveso etter dioksin-ulykken i 1976, var det bare 26 gutter. Blodprøver som ble tatt viser at antall fødte gutter synker med økende dioksininnhold. De ni foreldrepårene som hadde høyest dioksininnhold fikk ingen gutter i det hele tatt.

Ingen reduksjon i Norge

Statistiker Ågot Irgens ved Medisinsk fødselsregister, har hentet ut tall for Norge i perioden 1970-1995.

— De norske dataene gir ingen indikasjoner på en reduksjon av antall gutter i denne perioden, sier hun til N&M Bulletin. ■

Svenske reaktorer lekker mest

Svenske atomkraftverk slipper ut opptil 50 ganger mer radioaktivitet enn andre vestlige reaktorer, viser internasjonal statistikk. Kravene til driften kan bli skjerpet.

Det er FN som har undersøkt 43 atomreaktorer i perioden 1985 til 1989. Rapporten viser at svenske reaktorer slipper ut mest radioaktivitet til luft og vann, skriver Aftenbladet.

Den svenske regjeringen har gitt strålevernet ett år på å komme opp med eventuelle nye tiltak for å redusere utslippene. Utslippskravene er blant annet

strengere både i Tyskland og Japan, ettersom det bor færre folk i Sverige.

Ringhals 1-reaktoren slapp ifølge rapporten ut 50 ganger så mye radioaktivitet som gjennomsnittet av de 43 atomkraftverkene. På grunn av skader har utslippene fra reaktoren økt på 1990-tallet. ■

Enkelt med CO2-kutt i EU

EU kan redusere sine utslipp av klimagassen CO2 med 14 prosent uten problemer, heter det i en ny studie fra Verdens Naturfond (WWF).

Det er Universitetet i Utrecht som har utført arbeidet, og forskerne slår fast at 20 prosent reduksjon fra 1990 til 2005 vil ikke være noen stor byrde, og at 14 prosent er et realistisk mål.

Blant tiltakene er avgift på flybensin og bruk av flere høyhastighetstog. Tiltakene må gjennomføres i løpet av 1997 for at reduksjonen i 2005 skal kunne nås, skriver T&E Bulletin.

Frihandel og miljø

Fri verdenshandel gir mulighet for å løse miljøproblemene, men da må GATT/WTO-reglene endres. Slik konkluderer en undersøkelse gjennomført av instituttet for næringslivsforskning i München.

Til nå har reglene nesten ikke inneholdt noen krav som er relevante for miljøet, skriver bladet Ren Viden.

Enda mer olje

Statoil kommer til å utvinne dobbelt så mye olje fra feltet Gullfaks som opprinnelig antatt, melder Ukestatus.